

សេវាគំពើរោងក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃអាជីវកម្មនៃក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃក្រសួងបច្ចេកទេស

ព័ត៌មានជាព័ត៌មានរបាយការណ៍

សំណើរឿងលេខ	:	003/0ព-០៩-២០១៧-អវតក-កសចស
ដាក់ទៅ	:	សហគមន៍ក្រសួងបច្ចេកទេស
ថ្ងៃខែឆ្នាំ	:	ថ្ងៃទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ភាសាដើម	:	ខ្លួន

ការពារក្នុងក្រសួងបច្ចេកទេស
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 14-Nov-2017, 15:35
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់របៀបនេះ

ប្រភេទឯកសារដែលស្ថើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ:

សម្រាប់

ចំណាត់ថ្នាក់ក្នុងក្រសួងក្រសួងបច្ចេកទេសដោយភាគីក្រសួងបច្ចេកទេស:

សម្រាប់/Confidential

ប្រភេទឯកសារដែលបានបញ្ជាផ្ទាល់:

ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់ក្នុងក្រសួងបច្ចេកទេសនៃការបង្កើនិយោគ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ជីវិតនៃក្រសួងបច្ចេកទេស

ជាកំណែនក្រសួងបច្ចេកទេស នានា និង នានាក្រសួងបច្ចេកទេស និង នានាក្រសួងបច្ចេកទេស

អ្នកដាក់ឯកសារ

សហព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លោកស្រី ជារ លាង

អ្នកទទួលឯកសារ

សហគមន៍ក្រសួងបច្ចេកទេស

ថោក ក្រសួងបច្ចេកទេស

ថោក Michael BOHLANDER

ចិត្តផ្ទាល់នៃក្រសួងបច្ចេកទេស

សហព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

លោក Nicholas KOUMJIAN

មេដារការពារក្តី មាស មុន

នាង ធម្មែម

Michael KARNAVAS

សហមេដារដែលបានបង្កើនិយោគ

ដែក វណ្ណាលី

ហុង គីមសុន

គីម ម៉ែងយិ

ឡាង ធម្មែម

សំ សុគុម្ភ

សុខ សុវិណ្ឌ

ទី ស្រីនិណា

វីរ៉ា ពេជ្រ

Laure DESFORGES

Isabelle DURAND

Emmanuel JACOMY

Martine JACQUIN

Lyma NGUYEN

Nushin SARKARATI

១. សេចក្តីផ្តើម

១. ថ្ងៃទី ៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ សហគមន៍ក្រោមសុំបអង្គភាពអនុរដាចិបានបញ្ជីសំណុំរៀងទៅពិនិត្យយោងតាមវិធានផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុង ៦៦(៤)^១ ជាការសារអង់គ្លេស និងថ្ងៃទី ១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៧ បានដាក់ឯកសារបកប្រជាការសារឡើយ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីចូលសហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ។ យោងតាមវិធាន ៦៦(៥) នៃវិធានផ្ទៀងផ្ទាត់ សហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីចូលសហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ លក្ខណ៍អក្សរ និងមានសម្គាល់ហេតុ ហើយចូលបញ្ជីសំណុំរៀងត្រឡប់ទៅសហគមន៍ក្រោមសុំបអង្គភាពវិញ។

២. ប្រចាំខែត្រួតពិនិត្យ

ក-ការផ្តល់យោបល់របស់សហព្រះរាជរាជ្យ

២. ថ្ងៃទី ១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ សហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ និងសហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ បានពិភាក្សាគារលើបញ្ហាដែលយោបល់គ្នា អំពីការប្រើប្រាស់នឹងការសង្គមបញ្ជីបន្ថែមទៀត ដោយពីនិងសង្គមដែលមានតម្លៃខ្ពស់ អ.វ.ត.ក ដើម្បីបញ្ជីទៅសហគមន៍ក្រោមសុំបអង្គភាព ឬប្រើប្រាស់នឹងការសង្គមបន្ថែមទៀត ក្នុងនោះ ដំបាររបស់សហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ គឺមានបំណងដាក់សេចក្តីសន្តិដ្ឋានបញ្ជីសំណុំរៀងចូលសុំបស្ថីពីរូបរាងបន្ថែមទៀត ដែលសង្គមបន្ថែមទៀត និងលេខ ០០៤។ ចំណោកង់សហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ មានដំបារមិនការពាណិជ្ជកម្មការបើកចូលមានការសុំបអង្គភាពលើជនសង្គមបន្ថែមទៀត ដែលសង្គមបន្ថែមទៀត និងលេខ ០០៧ នៅខ្ពស់^២។
៣. សហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានសម្រាប់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមបញ្ហានេះ ទៅចំពោះមុខអង្គបុរាណ ជំនួយដែលបានបញ្ជាក់ តាមរយៈសំណងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អំពីហេតុការណ៍ និងមួលហេតុនៃការ

^១ សំណុំរៀងលេខ ០០៣ ឯកសារលេខ D256 ដើម្បីការបញ្ជីសំណុំរៀងទៅពិនិត្យយោងតាមវិធានផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុង ៦៦(៤) ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៧ របស់សហគមន៍ក្រោមសុំបអង្គភាព និងជូនដំបូងបកប្រជាការសារឡើងនៅថ្ងៃទី ១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៧។

^២ កំណត់ថែរក្សានៃការផ្តល់យោបល់គ្នារាជរាជសហព្រះរាជរាជ្យដើម្បីការសន្តិដ្ឋានស្ថាពរ លើការបង្កើតប្រកាសជនសង្គមបន្ថែមទៀត និងលេខ ០០៧ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨។

ផ្លូវយោបល់គ្នា ចុះថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨^៣ បញ្ជាផ្ទៃការិយាល័យរដ្ឋបាលនៃ អ.វ.ត.ក ។
នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានចែកចាយជាកសារនេះ រួចបញ្ជីមកសហ
ព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ស្របតាមវិធាន ៧១.៤ នៃវិធានផ្សេងៗ^៤ ។

4. នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិបានដាក់ចម្លើយពប្រើនឹងអំណោះអំណោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ អំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការផ្លូវយោបល់គ្នា^៥ ផ្សេងៗបុរាណដំនុំជម្រៈ ស្របតាមមាត្រា ២០៩៩ នៃម្ចាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងតាមវិធាន ៧១.៤ នៃវិធានផ្សេងៗ បន្ទាប់ពីអង្គបុរាណដំនុំជម្រៈបានយល់ព្រមតាមសំណើសំឡោករ ពេល ក្នុងការដាក់ចម្លើយពប្រើចម្លក ក្នុងចម្លើយពបន់ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិបានបើកឡើង អំពីមូលហេតុនានា ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិមិនអាចជាម្មយិនដឹកស្រីបញ្ជីនៃបញ្ហានំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ សិក្សាស្និដ្ឋានបញ្ហានំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ (សំណុំអំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ និងលេខទី០០៣ និងលេខ០០៤) របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ។
5. នៅថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ អង្គបុរាណដំនុំជម្រៈបានចែកចាយការអំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរ ដាក់ផ្សេងៗសេចក្តីស្និដ្ឋានបន្ទូមទៀតប្រសិនបើមាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដែករកនឹតិវិធីនៃករណីផ្លូវយោបល់គ្នា^៦ ។
6. នៅថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិបានផ្តល់អង្គបុរាណដំនុំជម្រៈ ថា “គាត់ពុំមានសេចក្តីសង្គមបន្ទូមទៀត ដែលជាការបន្ទូមទៀតបែបដែលបានដាក់កាលពីថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ឡើយ”^៧ ចំណោកជសហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ បានដាក់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចពិភាក្សាបស់រដ្ឋសារជាតិនៃ

^៣ អំណោះអំណោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិអំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការផ្លូវយោបល់គ្នា ស្របតាមវិធាន ៧១.៤។

^៤ វិធាន ៧១.៤ នៃវិធានផ្សេងៗ។

^៥ ចម្លើយពបន់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ទៅនឹងអំណោះអំណោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ អំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការផ្លូវយោបល់គ្នា ស្របតាមវិធាន ៧១.៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨។

^៦ សេចក្តីអំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ សេចក្តីស្និដ្ឋានបន្ទូម ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ របស់អង្គបុរាណដំនុំជម្រៈ។

^៧ ចម្លើយពបន់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិទៅនឹងការអំពីរបស់អង្គបុរាណដំនុំជម្រៈ ឬការអំពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ចាប់ទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ ឡើង។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងកិច្ចពិភាក្សារាជរដ្ឋបាលកម្ពុជា និងអង្គភាពប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងការសហប្រជាតិ អំពី
ការបង្កើត អ.វ.ត.ក.។

7. នៅថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈមបានចេញផ្សាយសេចក្តីណែនាំចូរដាក់ឯកសារពិន្ទារ
បន្ថែម និងដឹកកំណត់កាលបរិច្ឆេទសរទាបារ ធម៌សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ ដោយមានភ្លាមៗទូទៅ សេចក្តីសង្គម និងសំណើរឿងចំណួន ដើម្បីចូរសហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ ពីរដូចមួយប៉ុណ្ណោះ^៨
8. សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ បានដាក់ចម្លើយតបទៅនិងសេចក្តីណែនាំចូរដាក់ឯកសារពិន្ទារបន្ថែមរបស់
អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩^៩ ដែលក្នុងនោះ
សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ បានប្រកាសជំហានថា គ្មានយុត្តិធម៌ការបុគ្គលិកបានឈើដែលមានឈ្មោះក្នុងដីការ
សន្តិដានបញ្ហានូរស៊ីបស្ថាន និងដឹកកំណត់កាលបញ្ហានូរស៊ីបស្ថានបន្ថែមទេ។ មាននំយ៉ាងនៃ
ដែលមានឈ្មោះក្នុងដីការសន្តិដានបញ្ហានូរស៊ីបស្ថានចំណាំពីខាងបឬនេះ មិនមែនជា “មែនឱ្យជាបាន
ឱស់” និងមិនមែនជា “អ្នកទូលាបីសត្រូវឱ្យសំបុត្រ” នោះទេ។
9. អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេច
លើការខ្សោចយោបល់គ្នានោះទេ^{១០}
10. អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម នៅពេលដែលអង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម មិនអាចយកនូវការដើរដីសេចក្តី
សម្រេចលើការខ្សោចយោបល់គ្នាដែលបាននាំយកមកដោយស្រាយឡើងឡើងឡានោះ យោងតាម
វិធាន ៧១(៤) នៃវិធាននៃក្រសួង គីមាននំយ៉ាង សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ត្រូវបញ្ជាផីការសន្តិដាន
បញ្ហានូរស៊ីបស្ថាន ដើម្បីបង្កើតកិច្ចស៊ីបស្ថាន ស្របតាមវិធាន ៥៣.១ នៃវិធាននៃក្រសួង^{១១}

^៨ សេចក្តីណែនាំចូរដាក់ឯកសារពិន្ទារបន្ថែម និងដឹកកំណត់កាលបរិច្ឆេទសរទាបារបស់ អ.វ.ជ. ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩។

^៩ ចម្លើយតបទៅនិងសេចក្តីណែនាំចូរដាក់ឯកសារពិន្ទារបន្ថែមរបស់អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ និងសេច
ក្តីសង្គមបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ (ឯកសារលេខ D១៧)។

^{១០} ឯកសារលេខ D1/1.1 និង D1/1.3 ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ របស់អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម។

^{១១} ឯកសារលេខ D1/1.1 ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ របស់អង្គបុរាណដីជំនួយប្រែប្រឈម។

11. ដោយអនុលោមតាមសេចក្តីពិធានរាល់បស់អង្គបុរាណជំនួយប្រែ: ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ លើការផ្លូវយោបល់គ្រារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញាប្រឈម ស្រុបតាមវិធានៗ១ នៃវិធានផ្ទៀក្តុង¹² នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទារជាតិស្តីថានបញ្ជីការសន្តិដានបញ្ហានរឿងទូរស័ព្ទ ស្ថាបន្ទាយ បានបង្កើតឡើងសំណុំរឿងលេខ០០៣ ដែលមានជនត្រូវចោរណ៍ឈ្មោះ មាស មុន និង ស្តី ម៉ែត ទៅសហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គត ដើម្បីបើកកិច្ចស្តីបស្ថុរបីសំណុំរឿងនេះ។¹³ ប៉ុណ្ណោះថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ សហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គតបានដឹងថាទាំងមានការរាយការណ៍ការបង្កើតឡើងសំណុំរឿងនេះ ស្តី ម៉ែត បានចូលរួមរាយការណ៍ការបង្កើតឡើងសំណុំរឿងនេះ និងត្រូវសម្រេចនៅក្នុងដំណោះស្រាយ។¹⁴

៤-ការងាររឿងស្តីពីក្រោមការពិនិត្យ

12. នៅថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ សហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គតអន្តរជាតិ Mark Harmon បានកោះបោះ មាស មុន ចូលរួមចង្វារពីការការងាររឿងសំណុំរឿងនេះ ថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩¹⁵
13. ដោយសារ មាស មុន ឧកញានមិនបានចូលតាមការកោះបោះរឿងលើនេះ ទីបន្ទាន់ថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ សហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គតអន្តរជាតិ Mark Harmon បានដាក់ មាស មុន ចូរស្តិត ក្រោមការពិនិត្យដោយកំបាំងមុខ¹⁶ ពីបទប្រើសង្គមបានរួមចំណេះស្រាយ។

¹² ឯកសារ D1/1.3 សេចក្តីពិធានរាល់បស់អង្គបុរាណជំនួយប្រែ:បាក់ព័ន្ធនឹងករណីខ្លួនយោបល់គ្រារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញាប្រឈម អនុលោមតាមវិធានៗ១ នៃវិធានផ្ទៀក្តុង ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩។

¹³ ឯកសារ D1/1 សេចក្តីផ្តើមដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទារជាតិស្តីថីអំពីការងាររឿងសំណុំរឿងនេះ និងការសន្តិដានបញ្ហានរឿងទូរស័ព្ទ ស្តីបស្ថុរីៗ ថ្ងៃទី៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។

¹⁴ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារលេខ D86 ការផ្តល់ដំណឹងអំពីការស្វោចបែរបស់ជនសង្ឃឹមម្នាក់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ របស់សហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គត ថ្ងៃទី១៨ គុណា ឲ០១៣ គ្រងការបានលើក។

¹⁵ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារលេខ D86 ការផ្តល់ដំណឹងអំពីការស្វោចបែរបស់ជនសង្ឃឹមម្នាក់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ របស់សហច័ន្ទក្រោមស្តីបអង្គត ថ្ងៃទី១៨ គុណា ឲ០១៣។

¹⁶ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារលេខ A66 ដើម្បីការកោះបោះ មាស មុន ចូលរួមចង្វារពីការការងាររឿងសំណុំរឿងនេះ នៅថ្ងៃទី១៨ វិច្ឆិកា ២០១៩។

¹⁷ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារលេខ D128.1 ឱបសម្រេច: ការផ្តល់ដំណឹងអំពីបទចោរប្រកាសំប្តិច មាស មុន ថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។

- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌត្រាំទៅទៅ តាមមាត្រា ៥០០ (ការធ្វើទារុណកម្ម), មាត្រា ៥០១ និង ៥០២ (មនុស្សយោត) ។ ការរំលែកបំពានក្រមព្រហ្មទណ្ឌត្រាំ ១៩៨ ខែ មេស់នៃក្នុងមាត្រា ៣៩ និងក្រុរដ្ឋនាទេសតាមមាត្រា ៣៩ នៃម្ចាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក.។
- ឧក្រិដកម្មប្រជាជមនុស្សជាតិ៖ គឺការធ្វើមនុស្សយោត ការសម្ងាប់រដ្ឋាភ ការធ្វើឲ្យទៅជាទាសករ ការដាក់ក្នុងមនឹមីរយុបំរាប់ ការធ្វើទូកបុកម្យាច្រោងដោយមួលហេតុនយោបាយ និងពួជសាធារណៈដាក់ក្នុងមនឹមីរយុបំរាប់ ការធ្វើទូកបុកម្យាច្រោងដោយមួលហេតុនយោបាយ និងអភិតមត្តិសាធារណៈដាក់ក្នុងមនឹមីរយុបំរាប់ ការធ្វើទូកបុកម្យាច្រោងដោយមួលហេតុនយោបាយ និងការរំលែកបំពានយ៉ាងដូចជាលើកដែលមានចំណេះក្នុងមាត្រា ៥ និងក្រុរដ្ឋនាទេសតាមមាត្រា ៣៩ នៃម្ចាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក.។
- អំពើបំពានយ៉ាងដូចជាលើកដែលមានចំណេះក្នុងបញ្ជីក្នុងហ្មីណ៍របស់ក្នុងហិរិចនៃស្ថានភាព ដម្ឋាប់ប្រជាប់អារុជអនុវត្តជាតិ, ការយុទ្ធផលសិរិលដោយខុសម្ចាប់ ការអកហ្មីណ៍ដោយចេតនាទីលើយិលិក បុជនិស្សិរិលនូវសិទ្ធិទូលបានការកាត់ទេសដោយអយុត្តិធម៌ និងឡើងទាត់ ការធ្វើមនុស្សយោតដោយចេតនា ការធ្វើបាបដោយអនុស្សិមិត្តិធម៌ ការនិរទេស ឬការផ្តល់ទីដីដោយខុសម្ចាប់ ការបង្គដោយចេតនាទីមេស់នូវសិទ្ធិទូលបានការយើងទាប់ជ្រើនដល់រាងកាយ ឬសុខភាព និងការធ្វើទារុណកម្ម។ បទលើសដែលមានចំណេះក្នុងមាត្រា ៦ និងក្រុរដ្ឋនាទេសតាមមាត្រា ៣៩ នៃម្ចាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក.។

14. នៅថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ សហគម្រោមសុខុបែងអនុវត្តជាតិ Michael Bohlander បានធ្វើកំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញទូទៅលើកដំបូង¹⁸ ដោយមានវត្ថុមាន មាស មុត ធនធាន៤ នៅក្នុងកំហែតុនៃការបង្ហាញលើកដំបូងនេះ សហគម្រោមសុខុបែងអនុវត្តជាតិ Michael Bohlander បានលួចចោលនូវបច្ចុប្បន្នបង្ហាញប្រកាសដែលបានធ្វើឡើងដោយកំបាំងមុខកញ្ចប់មកដោយសហគម្រោមសុខុបែងអនុវត្តជាតិ Mark Harmon និងបានបញ្ជាក់ថាបច្ចុប្បន្នបង្ហាញប្រកាសនៅក្នុងដីកាសប្រមិជ្ជិត នៅថ្ងៃទី៣ ខែមិនា ដែលបានដាក់ មាស មុត ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយកំបាំងមុខ លើមានសុពលភាព។ ជាម្មួយគ្នានេះដែរ សហគម្រោមសុខុបែងអនុវត្តជាតិ Michael Bohlander បានសម្រេចដាក់

¹⁸ ឯកសារលេខ D174 កំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញទូទៅលើកដំបូង , ១៤ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

មាស មុន ស្ថិតក្រាមការពិនិត្យពីបទលើសម្បយចំនួនដូចជា អំពើប្រលួយពួកសាសន៍ ឧក្រិដកម្ម ប្រភែងមនុស្សជាតិ អំពើបំពានបំពានយោងផ្លូវការឡើងនូវសញ្ញាឌីក្រុងប្រព័ន្ធនឹងរំលាកលើ មាត្រា ៥០១ និង ៥០៨ នៃក្រម្មប្រហែលណានាំវេត្យនៅ ដែលប្រព្រឹត្តឡើងរាងថ្វីទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៤ ដល់ថ្វីទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៨។¹⁹

15. នៅក្នុងការដាក់ មាស មុន ឲ្យស្ថិតក្រាមការពិនិត្យនេះ សហគម្រោះក្រមសុំបអង្គតអនុរជាតិ បាន ដូនដំណឹងថា មុនពេលបញ្ចប់កិច្ចសុំបស្ថរ សហគម្រោះក្រមសុំបអង្គតអនុរជាតិ អាចសម្រេចដាក់ មាស មុន ឲ្យស្ថិតក្រាមការពិនិត្យពីបទឧក្រិដបន្ថែមឡើងដោយផ្តើកតាមការធ្វានប្រកាន់នៅក្នុង ដីកាសនិន្ទោនបញ្ចប់រឿងឲ្យសុំបស្ថរ ដីកាសនិន្ទោនបញ្ចប់រឿងឲ្យសុំបស្ថរបន្ថែម បុដ្ឋិកាសនិន្ទោន ឈាមយនាពេលអនាគតពី ការិយាល័យសហគម្រោះរាងអាជ្ញា ប្រសិនបើសហគម្រោះក្រមសុំបអង្គត អនុរជាតិ ដើរដាក់ថាមានក្រុមម៉ោងសំណង់ និងសុំសង្ឃាក់ បញ្ចាក់ថា មាស មុន អាចទទួលខុសត្រូវបានបញ្ជាផ្ទៃបន្ថែមទៅបន្ថែមដែលបានបញ្ជាផ្ទៃបន្ថែម។²⁰

គ-ការបិទកិច្ចសុំបស្ថរ

16. នៅថ្វីទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧១ សហគម្រោះក្រមសុំបអង្គតអនុរជាតិ បានចេញសេចក្តីជាន់ដំណឹង អំពីការបិទកិច្ចសុំបស្ថរប្រភែង មាស មុន ដោយដូនដំណឹងការពិនិត្យអនុរជាតិ ខ្លួនយល់យើងថា ការសុំបស្ថរប្រភែង មាស មុន បានបញ្ចប់ហើយ ព្រមទាំងបានអនុញ្ញាតឲ្យការពិនិត្យអនុរជាតិ ចាប់អាចសុំបស្ថរបន្ថែមដែរ។²¹
17. នៅថ្វីទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧១ មេត្តវិការពារកី មាស មុន បានដាក់សំណើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរទាក់ទងនិងកសារ D114/174, D114/184 និងការណាប់ចម្លើយសាក្សីផែលពាក់ព័ន្ធ

¹⁹ សំណើរឿង ០០៣ ឯកសារ D174 កំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញឱ្យបើកដឹងរបស់ មាស មុន ចុះថ្វីទី១៤ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៤

²⁰ ឯកសារ D174 ឯផែល ក្រដឹងថ្ងៃ ១៦-១៧ (ភាសាខ្មែរ)។

²¹ សំណើរឿង ០០៣ ឯកសារ D225 សេចក្តីជាន់ដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចសុំបស្ថរប្រភែង មាស មុន របស់សហគម្រោះក្រមសុំបអង្គតអនុរជាតិ ចុះថ្វីទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧១។

និងការប្រើប្រាស់ជាសក្តានុភ័តនៃកសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទានេណាកម្ម²² នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ មេធាវីការពារក្តី មាស មុត កំពុងដាក់សំណើសុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរទាក់ទង និងការទំនាក់ទំងជាមួយសាក្សីដាយមិនមានកំណត់ត្រា និងសំណើសុំឡើពិនិត្យកំហែក្រោមកំណត់បេតុនៃការស្ថាប់ម៉ឺនិយោសាក្សី²³ ជាមួយគ្មាន៖ដោនៅថ្ងៃទី១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧ សហព្រះរាជ អាជ្ញាមនូវជាតិ បានដាក់សំណើសុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរក្នុងសំណុំរឿង ០០៣²⁴ និងសំណើសុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរដើម្បីដាក់សម្រារ៖ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣។²⁵ បន្ទាប់មកសហព្រះក្រោមសុំបអង្គភាពនូវជាតិ បានចេញដីកាលប្រជុំសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិ និងសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី។²⁶

18. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ សម្រេចបានចេញដីកាលប្រជុំសំណើរបស់សហព្រះក្រុមសុំបិទ កិច្ចសុំបស្ថរប្រភេះ មាស មុត ដែលនៅក្នុងនោះ គាត់បានជម្រាបជូនភាគីថា កិច្ចសុំបស្ថរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ត្រូវបានបញ្ចប់។²⁷
19. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ មេធាវីការពារក្តី បានដាក់ពាក្យសុំបិទដែលបានបញ្ជូនដោយភាពកិច្ចសុំបិទស្ថិយមួយចំនួន²⁸ ហើយមកណែនលេខនៃពាក្យសុំនេះនៅរដ្ឋបាលប្រជុំសំណុំរឿង ០០៣ ឬជាបន្ទាប់ពីនេះ។

²² សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារ D227 សំណើរបស់ មាស មុត សុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរទាក់ទងនិងឯកសារ D114/174, D114/184 និងការស្ថាប់ម៉ឺនិយោសាក្សីដែលពាក់ព័ន្ធ និងការប្រើប្រាស់ជាសក្តានុភ័តនៃកសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈទានេណាកម្ម ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧ នៅថ្ងៃទី១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧។

²³ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារ D229 សំណើរបស់ មាស មុត សុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរទាក់ទងនិងការទំនាក់ទំងជាមួយសាក្សីដាយមិនមានកំណត់ត្រា និងសំណើសុំឡើពិនិត្យកំហែក្រោមកំណត់បេតុនៃការស្ថាប់ម៉ឺនិយោសាក្សី ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧។

²⁴ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារ D233 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិសុំបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧។

²⁵ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារ D234 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិសុំបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរដើម្បីដាក់សម្រារ៖ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧។

²⁶ សំណុំរឿង ០០៣ ឯកសារ D233/2 ដីកាលប្រជុំសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិសុំបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧ ឯកសារ D234/2 ដីកាលប្រជុំសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនូវជាតិសុំបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរដើម្បីដាក់ឯកសារចូលក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ឬដីក្រុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧ ឯកសារ D251 ដីកាលប្រជុំមួយលើសំណើរបស់ មាស មុត សុំឡើបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរទាក់ទងនិងការប្រើប្រាស់ជាសក្តានុភ័តនៃកសុតាងដែលទទួលបានតាមរយៈការពិនិត្យក្នុង ១៩ខែកុម្ភ: ឆ្នាំ២០១៧ ឯកសារ D252 សេចក្តីផ្តើមដែលបានបង្កើតឡើង និងការបិទកិច្ចសុំបស្ថរប្រភេះ មាស មុត, ១៤ ឧសភា ២០១៧។

²⁷ D252 សេចក្តីផ្តើមដែលបានបង្កើតឡើង និងការបិទកិច្ចសុំបស្ថរប្រភេះ មាស មុត, ១៤ ឧសភា ២០១៧។

ក្រិសម្រោចពីអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះនៅឡើយ បើទេ នៅក្រោមសុំបអដ្ឋតអន្តរជាតិយល់យើងូច្ចាត់ ទៅក្នុងពីរបាយភាពនៅរដ្ឋបាលក្នុំសម្រោចនៅថ្ងៃពេលនេះមុខអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះក៏ដោយ ក៏ខ្លួនមិនយល់យើងូច្ចាត់បានច្បាប់គ្រែរដោះស្រាយពាក្យសុំនេះសិនដែរ មុនពេលផែលសហព្រះរាជរាជ្យជាក៏ការសន្លឹកនានេយោងតាមវិធាននៅក្នុង ៦៦(៥) ប្រកួតមេដារីការពារក្នុំដាក់សារណាតប៍។ ជាម្នយគ្មាននេះដែរសហព្រះក្រោមសុំបអដ្ឋតអន្តរជាតិបានលើកឡើងូច្ចាត់ ប្រសិនបើ អដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះ អនុញ្ញាតតាមពាក្យសុំមោយភាពវិញ តាមពេលវេលាសម្របប ខ្លួនឯងផ្តល់ពេលវេលាដោយទៅភាគីដើម្បីកសម្រោលសេចក្តីសន្លឹកនានេរបស់ខ្លួនប្រសិនបើចាំបាច់ ឬប្រសិនបើ អដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះបង្កាប់ឲ្យឡើងូច្ចេះ²⁹

20. នៅថ្ងៃចី៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ បច្ចេកវ បានផ្តល់ការអនុញ្ញាតតាមសំណើសុំបុំពីឱ្យអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះទូទៅយកសំណើសុំឡើងូច្ចាត់មោយភាព។³⁰
21. នៅថ្ងៃចី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ អដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះបានណែនាំឲ្យ មាស មុត ជាក៏សំណៈអំណោងបន្ថែមណាម្បួយ ត្រីមថ្ងៃចី៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ និងបានឡើងូច្ចាត់ ហើយក្នុងសំណៈអំណោងបន្ថែមទេ អបដ និងពីងីបីកលើសំណៈអំណោងដែលមាននៅក្នុងសំណើសុំបុំពីឱ្យអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះទូទៅយកសំណើសុំឡើងូច្ចាត់មោយភាពរបស់ មាស មុត។³¹
22. នៅថ្ងៃចី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ មាស មុត បានជាក៏សំណើសុំមោយភាពរបស់ខ្លួនទៅ អបដ។³² នៅក្នុងសំណើនេះ គាត់ទាមទារថា ការពិនិត្យការលើកការដែលជាប់ប្រឡាក់ដោយអំពើទានកម្ពុជាឌីជាតិម្មួយសុំបអដ្ឋត គ្រែរបានបាយការជាប់ប្រឡាក់ដោយអនុសញ្ញា CAT។ ក្រោពីនេះវានិងរំលោកលើសនិទាធភាពនៃគោលនយោបាយចំនួនពីរ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃវិធានបង្កើតក្នុងតាងនៃមាត្រា

²⁸ សំណុំរៀង ០០៣ ឯកសារ D253 ពាក្យសុំរបស់ មាស មុត ឲ្យបូងទៅអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះអំពើសំណើសុំមោយភាពឯកសារ D114/164, D114/167, D114/170 និង D114/171 ចុះថ្ងៃចី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧។

²⁹ សំណុំរៀង ០០៣ ឯកសារ D256 ដីកាបញ្ញុនសំណុំរៀងទៅពិនិត្យរបស់សហព្រះក្រោមសុំបអដ្ឋតអន្តរជាតិ ចុះថ្ងៃចី២៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ គ្រែងកម្រិត ១៧។

³⁰ D253/1 ដីកាសម្រោចលើពាក្យសុំរបស់ មាស មុត ឲ្យបូងទៅអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះអំពើសំណើសុំមោយភាពឯកសារ D114/164 D114/167, D114/170 និង D114/171, ៥ កក្កដា ២០១៧។

³¹ សារអនុធប្រព័ន្ធទិន្នន័យអដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះ “សេចក្តីណែនាំរបស់អដ្ឋបុនដំនឹងម្រោះដល់ភាគីតាមរយៈសារអនុធប្រព័ន្ធ”, & កក្កដា ២០១៧។

³² D253/1/3 សំណើសុំមោយភាព។ បានជាក៏តែជាកាសារដែលបានបង្ហាញ។

១៥ នៃអនុសញ្ញា CAT ។ និយាយឲ្យចូល គាត់មានចារចាត់ ហើយធ្វើដោយ ទីមួយរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានការធ្វើទាន់រាជកម្ម និងទីពីរ ដែលសំនើនឹងសុចរិតភាពនៃកិច្ចដែលការនឹងនិរិតិ។

23. នៅថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧ សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិ បានចេញដំណឹងសំណើរដ្ឋាភិបាលទេស និងបានដាក់ឯកសារបកប្រជាពាកសាទូរនៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ដូចសហគមន៍រាជរដ្ឋាភិបាលបំណងដើម្បីចេញដំណឹងសំណើរដ្ឋាភិបាលទេស ស្ថាបន់³³

យ-ការផ្តល់បញ្ជាផ្ទាល់ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិក្នុងសំណឹងពេលនៃកិច្ចសុខអង្គភាព

24. ការសុខស្ថាបន់ប្រជាសំណើនឹង មាស មុន បានចាប់ផ្តើមនៅក្រោមសហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិ Marcel Lemonde និងសហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ បុន្ថែមទេស³⁴ សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិ Marcel Lemonde បានណាយប់នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០³⁵ និងត្រូវបានបន្ទាយលាក Siegfried Blunk^៤ នៅថ្ងៃទី៩ ខែកុលា ឆ្នាំ២០១១ សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិ Siegfried Blunk បានណាយប់³⁶ សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិប្រជាធិបតេយ្យ Kasper-Ansermet បានស្រួចច្បាបកាន់តំណងនៅថ្ងៃមុខកិច្ចប្រជុំពេញអង្គភាព អវតក កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកុល់ ឆ្នាំ២០១០ បុន្ថែមទេសបានតែងតាំងដោយខត្តមក្រោមបើក្នុងនៃអង្គភាពក្រោម នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអឡើយ³⁷

³³ សំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 ដែលបានចេញដំណឹងទៅពិនិត្យបស់សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ ថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧។

³⁴ ឯកសារលេខ D1 ដែលបានចេញដំណឹងឲ្យសុខស្ថាបន់ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ ថ្ងៃទី៩ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨។

³⁵ ឯកសារលេខ D114 កំណត់សម្ងាត់របស់សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពប្រជាធិបតេយ្យអនុរដាចាតិ ដើម្បីផ្តល់ការពិភាក្សាដែលមានការប្រើប្រាស់ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ និងសំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 ក្នុងសំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 នៃក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ ថ្ងៃទី៩ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨, កាលពីថ្ងៃទី ១០ និង ១១។

³⁶ លេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ អ.វ.ត.ក, ‘លេចក្តីប្រកាសការណ៍ពីសហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពអនុរដាចាតិ’, ១០ តុលា ឆ្នាំ២០១១។

³⁷ ឯកសារលេខ D114 កំណត់សម្ងាត់របស់សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពប្រជាធិបតេយ្យអនុរដាចាតិ ដើម្បីផ្តល់ការពិភាក្សាដែលមានការប្រើប្រាស់ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ និងសំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 ក្នុងសំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 នៃក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ Laurent Kasper-Ansermet នៅថ្ងៃទី១០។ D114.1 អនុស្សរណៈរបស់សហគមន៍ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ បុន្ថែមទេស ដើម្បីផ្តល់ការពិភាក្សាដែលមានការប្រើប្រាស់ក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ ឬ ថ្ងៃទី៩ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨, កាលពីថ្ងៃទី ១០ និង ១១ និងសំណើរដ្ឋាភិបាល ០០៣ ឯកសារ D256 នៃក្រោមសុខអង្គភាពជាតិ Laurent Kasper-Ansermet នៅថ្ងៃទី១០។

ថា ក្រោម Kasper-Ansermet បានសំណាយប់នៅខេមិនា ឆ្នាំ២០១៧³⁸ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៨ ថា ក្រោម Mark Harmon ត្រូវបានស្សែចូលការតំណាងជាសហគោរក្រមសុំបអង្គតអន្តរជាតិ³⁹ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ និង ថា ក្រោម Mark Harmon បានប្រកាសឡើករបាយប់របស់គាត់ និងត្រូវបានដំឡើសដាយសហគោរក្រមសុំបអង្គតអន្តរជាតិ Michael Bohlander⁴⁰ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។”

៣. ទ្វាច់ចាមេរោគ និងជំនាញអំណាគ

25. ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតចុះមាន អ.វ.ត.ក តម្រូវគុណភាពនេះ ធ្វើការវិនិច្ឆ័យទោស និងដំឡើជំរោះនើវិសិកទាំងអស់ក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយណាភេលទួលុសត្រូវត្រូវបំផុតចំពោះ ឱក្សាក្នុង និងការរំលែកយ៉ាងច្បែងច្បែងបំផុតជាដាក់ពេលពាក់ព័ន្ធនិងអំពីឱក្សាការរំលែកទាំងអស់ ច្បាប់មនុស្សជមិនអន្តរជាតិ និងទូទាប់អន្តរជាតិ និងការរំលែកទៅលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលក្នុងជាទួលុសត្រូវបំផុត រហូតដល់បានប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្កើតក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៤ ដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៨⁴¹ ។
26. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ប្រកាលនៅថ្ងៃដំបារាំ មាស មុន ដែលជាជនត្រូវចោទមានលោក៖ ក្នុងសំណុំ រឿងលេខ០០៣ នេះ មិនមែនជា ឈសិកទាំងអស់សំណុំ និងមិនមែនជា នៅដែលទួលុសត្រូវត្រូវបំផុត ចំពោះ ឱក្សាក្នុង និងការរំលែកយ៉ាងច្បែងច្បែងបំផុតជាដាក់ពេលប្រាប់ប្រហែលណាក្នុងជាទួលុសត្រូវនិងអំពីឱក្សាការរំលែកទៅច្បាប់មនុស្សជមិន និងទូទាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលែកលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្កើតក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ១៩៧៤ នៅពេលប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្កើតក្នុងជាទួលុសត្រូវបំផុត រហូតដល់បានប្រព័ន្ធផ្លូវការបង្កើតក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ១៩៧៨ ។

³⁸ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ អ.វ.ត.ក, ‘សេចក្តីថ្ងៃនៃការណ៍ពីសហគោរក្រមសុំបអង្គតអន្តរជាតិបច្ចេក, ១៩ មិនា ឆ្នាំ២០១៨។

³⁹ ឯកសារលេខ D217.1.4 ព្រឹត្តិបន្ទាន់ស្តីពីការបង្ហាញបច្ចុប្បន្នសំណុំរឿង, ១៩ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨, កម្រាមណ្ឌល, សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន អ.វ.ត.ក, Mark Harmon បានស្សែចូលការតំណាងជាសហគោរក្រមសុំបអង្គតអន្តរជាតិ, ២៦ តុលា ឆ្នាំ២០១៨។

⁴⁰ ឯកសារលេខ D262 សេចក្តីផ្តល់ជំនាញអំពីសហគោរក្រមសុំបអង្គតអន្តរជាតិទៅការពិនិត្យការងារប្រព័ន្ធនឹងវិញ្ញុរដ្ឋការសម្រេចដែលបានប្រក្រម Mark Harmon បានសម្រេចនៅ បូថ្យីទី៣១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨, ៥ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨, កម្រាមណ្ឌល។

⁴¹ មាត្រា ១ និងមាត្រាយីដី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតចុះមាន អ.វ.ត.ក, និងមាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរាងរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងជាន់អង្គការសហប្រជាតិ។

ធម៌ថ្ងៃ ០១ មករា ១៩៧៩ ពេលគិមិនសិតកុងយុត្តាជីការរបស់ អ.វ.ត.ក ទៅ⁴² ដូច្នេះ សហព្រះរាជ អាជ្ញាធរាជាតិ សូមរក្សាងកសារដែលបានដាក់ដូន ដូចមាននៅកុងមេីយ៍ពបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជាតិ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ដែល។⁴³

27. យោងតាមច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឲ្យមាន អ.វ.ត.ក⁴⁴ និងកិច្ចព្រមព្រៀងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាតិ (កិច្ចព្រមព្រៀង)⁴⁵ បានកំណត់យោងច្បាស់អំពីគោលបំណងនៃការបង្កើតសាលាកូនេះ គឺដើម្បីវិនិច្ឆ័យទេសតែទៅលើ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” និង “ជនទាំងទូលាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដកម្ម ដែលសិតកុងយុត្តាជីការរបស់ អ.វ.ត.ក តែបូណ្ណានេះ ហើយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង បានបញ្ចាក់ថា មហាសន្តិចាត់អង្គការសហប្រជាតិ បានទទួលបន្ទាល់ការព្រឹមបានមុនពេញច្បាប់របស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជាកុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ការបង្រៀមបង្រៀមជាតិ ស្ថារភាព សន្តិភាព និងសន្តិសុខ ទីបត្រូវព្រមទាំងដើរការសេវាកម្មបុគ្គលិកពីរបៈបុណ្ណានេះមកដើរការវិនិច្ឆ័យសេចក្តី។
28. ការណ៍នេះបង្ហាញឲ្យយើងថា ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង បានចងុលបង្ហាញអំពីតួនាទីរបស់ជនសង្ឃឹមដែលនឹងត្រូវយកមកដើរការវិនិច្ឆ័យទេស គឺមានតែពីរបៈបុណ្ណាចុះបញ្ចាក់ខាងលើនេះ។ ចំណោកតួនាទីរបស់ជនត្រូវបានដែលមានលេខានៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ មិនមែនជាមិកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមិនមែនជាមួកដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ដែលត្រូវយកមកវិនិច្ឆ័យសេចក្តីនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។
29. សូមធ្វើការកត់សម្គាល់ថា សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជាតិរាជ បានយល់ស្រប និងករាជក្រុងការ ធ្វើសេវាដីសង្ឃឹមចំនួនប្រាំ២៤៦⁴⁶ ដើម្បីធ្វើការបោះឆ្នោតប្រកាល ដាក់ដូនសហបច្ចេក្ខាវិបាយក្រោត

⁴² ដូចមាននៅបានប៉ែនកុងកសារលេខ 7 ស្តីពីមេីយ៍ពបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជាតិអំពីបោកុរាណ៍ និងមួលហេតុនៃការឡើងយោបល់តាមរឿនាទ ៣១.២ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងនៅកសារលេខ 17 ស្តីពីមេីយ៍ពបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជាតិអំពីនិងសេចក្តីណែនាំឲ្យដាក់និងកសារពិសារបែងមុនបស់អង្គបុរាណដំនឹងជម្រះ ចុះថ្ងៃទី២៩ មេសា ឆ្នាំ២០០៩ និងសេចក្តីសង្គមបែងមុនបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជាតិ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩។

⁴³ ដែលបង្ហាញខាងលើ នកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងនៅកសារលេខ 17 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩។

⁴⁴ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឲ្យមាន អ.វ.ត.ក។

⁴⁵ មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាតិ។

⁴⁶ នូន ជា, ខ្សោយ សំដួន, អ៊ូរុង សារី, អ៊ូរុង ជីវិត្យ, និង កំង ហេកកិវិវ ហោវ ឱច។

គីដាយសារជនសង្ឃឹមទាំងនេះ ត្រូវបានសហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតា កំណត់ថាគាត់ “មេដីកនាំជាន់ខ្លួនសំកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ”⁴⁷ និងជាប្រជាមានសភាកំណងប្រជាជននៃរបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចំពោះខ្លួនកម្ពុជាដែលស្ថិតក្នុងយុត្តិការរបស់ អ.វ.ត.ក។

30. ការកំណត់ជនសង្ឃឹមប្រចាំបាននៅនេះ ដាយសហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតាតិ យល់យើងឡាចាំ:

ព្រៃន ជាតិ: គីជាអនុលោខាបក្សនៃបក្សកម្ពុជាយិស្សកម្ពុជា (ប.ក.ក), ជាសមាជិកអធិត្រូយ៍ ប.ក.ក និងជាប្រជាមានសភាកំណងប្រជាជននៃរបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមានពូនាថីជាប្រើប្រាស់ផ្សេងៗទៀត⁴⁸។

អ៊ីវ សារី: គីជាសមាជិកអធិត្រូយ៍ ប.ក.ក, ជាទាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងមានពូនាថីផ្សេងៗទៀត⁴⁹។

លោក សំណុះ: គីជាប្រជាមានគណៈប្រជាមន្ត្រី និងជាសមាជិកគណកម្មាធិការមន្ត្រីម ប.ក.ក និងមានពូនាថីផ្សេងៗទៀត⁵⁰។

អ៊ីវ ឯុទ្ធផ្សេទ: គីជាសមាជិកមន្ត្រីមបក្ស នៃ ប.ក.ក និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ចនៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមានពូនាថីផ្សេងៗទៀត⁵¹។

កំង ហេងកែវ ហែវ ឬច៊ែវ: គីជាប្រជាមន្ត្រីរសព្ទិសុធម៌ ស.ម១ ដែលជាមន្ត្រីរសព្ទិសុធម៌ ដែលមានលក្ខណៈពិសេសជាងគេ និងមានការកិច្ចផ្សេងៗទៀត⁵²។

⁴⁷ មានបញ្ជាក់ជូនក្នុងឯកសារលេខ 17 ស្តីពី “ចម្លើយពបរបស់សហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំ ឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារប៉ែន្ទមរបស់អង្គបុន្ណោះដីជីថី ៤ មេសា ២០០៩ និងសេចក្តីសង្គគប៉ែន្ទមរបស់សហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតាតិ, កម្រា ខណ្ឌទី៤៨, ត្រង់ ERN 00329369 (ភាសាខ្មែរ)។

⁴⁸ មានបញ្ជាក់ជូនក្នុងឯកសារលេខ 17 ស្តីពី “ចម្លើយពបរបស់សហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំ ឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារប៉ែន្ទមរបស់អង្គបុន្ណោះដីជីថី ៤ មេសា ២០០៩ និងសេចក្តីសង្គគប៉ែន្ទមរបស់សហព្វ័ន្ធភាពអាជ្ញាតាតិ, កម្រា ខណ្ឌទី៤៥, ត្រង់ ERN 00329360 (ភាសាខ្មែរ)។

⁴⁹ ឯកសារលេខ 17 ដូចមានលើ, កម្រាមណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329360-61 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁰ ឯកសារលេខ 17 ដូចមានលើ, កម្រាមណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329361-62 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵¹ ឯកសារលេខ 17 ដូចមានលើ, កម្រាមណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329362-65 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵² ឯកសារលេខ 17 ដូចមានលើ, កម្រាមណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329365-66 (ភាសាខ្មែរ)។

31. ចំណោកង មាស មុត ដែលមានឈ្មោះក្នុងសំណើរឿងនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជី យល់យើងទា
មិនសិតក្នុងបាន៖ជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្លស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” និងមិនមែនជា “អ្នកទទួលខុសត្រូវ
ខ្លស់បំផុត” ចំពោះខ្លួនក្នុងដែលសិតក្នុងយុត្តិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទៅ⁵³
32. យោងតាមគោលការណ៍ថ្វាប់ព្រឹប្បុទណ្ឌទៅ បណ្តឹងអាជ្ញាតម្រៃឡើមានការអនុវត្តចំពោះគ្រប់
បុគ្គលទាំងអស់។ ចំពោះថ្វាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង គឺមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីថ្វាប់
ទូទៅ ដោយហេតុថា ថ្វាប់នេះតម្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យទោសតែបើដើរពីរបេកទៅ⁵⁴ ដែលបាន
ប្រពើតុបទខ្លួនក្នុងយុត្តិការរបស់ អ.វ.ត.ក។ មាននៅយោង ថ្វាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ច
ព្រមព្រៀង គឺមានគោលបំណងធ្វើការកាត់សេចក្តី ដោយផ្លាស្រាប់ទៅនឹងការផ្សេងៗផ្សេងៗម
ជាតិ និងជាតិបែស ដើម្បីទូកជាកេវីតិ៍ណែលឲ្យអ្នកជំនាញត្រូវបានដឹងអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដូរចំ
និងសារយ៉ង់បញ្ចប់របកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ដូច្នេះយើងទាំងនេះ មានតែដួនជាប់ទោះ ដែល
មានស្រាប់ទៅ អ.វ.ត.ក បើណ្តាគ៖ ដែលជាមេដឹកនាំជាន់ខ្លស់ និងជាអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្លស់បំផុតនៃ
របកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលសិតក្នុងយុត្តិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ហើយគុណភាពនេះគឺ
តែផ្តល់អាណិភាពទៅលើការវិនិច្ឆ័យទោសដួនជាប់ទោះដែលមានស្រាប់ទាំងនេះ ដើម្បីបំពេញឲ្យ
បានគ្រប់គ្រាន់ចំពោះអាណាព្យិរបស់ខ្លួន ដោយហេតុថា ថ្វាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង បានគិត
ទូកជាមុនអំពីការវិនិច្ឆ័យទោសចំពោះតែបុគ្គលម្បាយចំនួនពួចបុណ្តាគ៖
33. ហើយពិនិត្យទៅលើខ្លួនក្នុងដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មិនមែនមានតែក្នុងយុត្តិការ
របស់ អវតក ទេ គឺមានតាមដឹកនាំបែងចែករបសាទារណរដ្ឋខ្មែរ ដែលដឹកនាំដោយសេវាប្រមុខ លន់
ណាល់ មកឡើងៗ។ ក្នុងរបបសាទារណរដ្ឋខ្មែរ ក៏មានការទម្រាក់គ្រប់បែកយ៉ាងច្រើនស្តីកស្សាប់
និងបានបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្សាប់ ពិការភាព និងបណ្តាលឲ្យទ្រព្យសម្រាតិ ដូចំសំមែរប្រជាធិបតេយ្យត្រូវ
ខ្លួនយ៉ាងដំណាក់ច្រើនដែរ⁵⁵។ ដូច្នេះ ការកំណត់របស់ថ្វាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រម
ព្រៀង មិនបានបំពេញទៅតាមគោលការណ៍នៅថ្វាប់ព្រឹប្បុទណ្ឌទេ។

⁵³ ឯកសារលេខ 17 ឯកចាន់លើ, កចានឈ្មោះទី៤០, ត្រង់ ERN 00329366 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁴ មេដឹកនាំជាន់ខ្លស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ននេទាំងខ្លាយដែលទទួលខុសត្រូវបំផុត ចំពោះខ្លួនក្នុង
ខ្លួនដែរទី១ ខេមសារ ឆ្នាំ៩៩៧៩ ដល់ឡើចិន ខេមករ ឆ្នាំ៩៩៨៩។

⁵⁵ ទស្សន៍អ្នកជំនាញរកការពិតលេខ ៣ ចុះខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០ ទៅពេលទី៤។

34. ផ្ទៃដែល សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជ ប្រកាស់យកការផ្សាយភ្នាប់ទៅនឹងបុញ្ញកម្មានេកិច្ចព្រមព្រៀង ដែល តម្រូវឲ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា គិតគូរដល់ការបង្រៀបបង្រៀមជាតិ ស្ថូរភាព សន្តិភាព និងសន្តិសុខ មុន នឹងធ្វើការបើងចានប្រកាស⁵⁶។ លើសពីនេះឡើត សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជកើតឡើងនៅក្នុងបារដ្ឋាន មាននៅក្នុងចម្លើយបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរាជ កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងថ្ងៃទី១៩ ខែសកា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលបានការណ៍ឱ្យគូរដឹង និងការផ្សាយភ្នាប់បង្រៀមជាតិ⁵⁷ គោលបំណងរបស់ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង⁵⁸ និតិវិធីអនុវត្ត⁵⁹ ការសិក្សាដែនបច្ចេកទេនជាតិ និងការទានប្រកាស់របស់ជ្រើនិតិសាធ្រ័បស់គុណភាពព្រមទាំងអត្ថប័ណ្ណជាតិ ម្បយចំនួនជាផើម⁶⁰។
35. ផ្ទៃដែលបានការណ៍ឱ្យគូរដឹងដែលបានការផ្សាយភ្នាប់បង្រៀមជាតិ និងរបៀបស្ថូរបច្ចេកទេនជាតិ និងរបៀបដល់ការបិទកិច្ចសិក្សាដែនបច្ចេកទេនជាតិ និងរបៀបដែលបានការណ៍ឱ្យគូរដឹងដែលបានការផ្សាយភ្នាប់បង្រៀមជាតិ យល់ដើរ មាស មុន ដែលជាជនត្រូវទោះនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០៣ នៃ មិនស្តិតនៅក្នុងយុត្តិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទៅ ដោយហេតុថា ដួនត្រូវទោះនេះ មិនមែនជាមីកទៅ ជាន់ខ្លះ និងមិនមែនជាអ្នកទូលាលុសត្រូវខ្លួនបំផុត ដែលត្រូវទូលាលុសត្រូវចំពោះខ្លួន ហើយកៅអីតិចិនអំពុជ ថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨ ដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែកកា ឆ្នាំ២០០៨ ដួនក្នុងច្បាប់ អ.វ.ត.ក ទៅ⁶¹។

⁵⁶ កម្រាមណ្ឌលទី ២ នៃបុញ្ញកម្មានេកិច្ចព្រមព្រៀងរាជរាជរដ្ឋបាលកម្ពុជា និងអង្គភាពសហព្រមជាតិ។

⁵⁷ ឯកសារលេខ ៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី៤, អ, ១០, ១១, ១៤, ១៥ ត្រង់ ERN 00267949-53 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁸ ឯកសារលេខ ៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី៤, អ, ១០, ១១, ១៤, និង ១៥, ត្រង់ ERN 00267963-66 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁹ ឯកសារលេខ ៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី៤-៥, ត្រង់ ERN 00267966-68 (ភាសាខ្មែរ)។

⁶⁰ ឯកសារលេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសកា ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី១៩, ១៩, ២០, ២១, ២២, ៣២, ត្រង់ ERN 00329352-57 (ភាសាខ្មែរ)។

⁶¹ ឯកសារលេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសកា ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី១៩, ១៩, ២០, ២១, ២២, ៣២, ត្រង់ ERN 00329323-00329324។

⁶² ឯកសារលេខ ៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កម្រាមណ្ឌលទី១៩ ដល់ ៤១, ត្រង់ ERN 00267956-63 (ភាសាខ្មែរ)។

⁶³ មួយមានបញ្ហាកំដូចនៅក្នុងឯកសារលេខ ៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងឯកសារលេខ ១៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែសកា ឆ្នាំ២០០៨ ដួនក្នុងច្បាប់ អ.វ.ត.ក ទៅ⁶⁴

36. ត្រួវតែការឡើងតំនិតគ្នាការឈសហព្រះរដ្ឋមានជាមីកាសនិធានបញ្ញូនរដ្ឋធម្មរដ្ឋី និង
ដ៏កាសនិធានបញ្ញូនរដ្ឋធម្មរដ្ឋីបស្ថុរប់នូម មិនអាចរកសម្ងាត់បានគ្រប់គ្រាន់ឡើដំណាក់កាលអង្គ
បុណ្ឌផែនដំបូងប្រចាំមួយខែ ដែលបានតម្រូវច្បាស់បញ្ជីបញ្ជាក់បញ្ជាក់អាជីវកម្ម កំណត់ពេលវេលាដាច់
ព្រះរដ្ឋមានជាមីកាសនិធានបញ្ញូនរដ្ឋធម្មរដ្ឋីបស្ថុរប់នូម នៅថ្ងៃទេសចរណ៍នៅក្នុងសំណុំរដ្ឋធម្មរដ្ឋី មិន
ស្ថិតនៅក្នុងយុត្តិធម៌ការបុគ្គលូរបស់ អ.វ.ត.ក ឡើយ។

៥. សេចក្តីសន្លឹក្រាល

37. អាសយដ្ឋាន: សហព្រះរដ្ឋមានជាមីកាសនិធានបញ្ញូនរដ្ឋធម្មរដ្ឋីលេខ៖ ៩១ សេចក្តីបុរាណ ភ្នំពេញ នៅ ភ្នំពេញ ក្រោម
លេខ៖ ៨៣៦ នៃរាជធានីភ្នំពេញ ក្រោមលេខ៖ ៩៣៦ នៃរាជធានីភ្នំពេញ បានបង្ហាញរបស់ មាស មុន តាម
វិធាន ៦៧(៣)(ក) នៃវិធាននៅក្នុង។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧	លោកស្រី លោក នាយក សហព្រះរដ្ឋមានជាមីកាសនិធានបញ្ញូនរដ្ឋធម្មរដ្ឋី	ភ្នំពេញ	